

Jaap van den Broek

■ Razzo van Dam (links) en Klaes Hylkema van de HVS bekijken het veelomvattende archiefmateriaal van Herman van Dam die vorig jaar overleed.

Kleurrijk archief Herman van Dam

Negatieven en video's naar HVS

Een dikke vijftig Ordner mappen vol met negatieven, circa dertig videokranten en een handvol Koninklijke Journaals. De vorig jaar overleden Herman van Dam legde in Soest alles vast wat los en vast zat. Het gigantische archief dat Herman opbouwde is door zijn zoon Razzo overgedragen aan de Historische Vereniging Soest Soesterberg.

Johan van Beek

Het meeste beeldmateriaal is waarschijnlijk zwart-wit. Toch is er in alle opzichten sprake van een kleurrijk archief dat fotograaf en videofilmer Herman van Dam in de loop der decennia bij elkaar schoot. „Ik vind het zonde om dat verloren te laten gaan. Voor Soest is dit heel mooi”, zegt zoon Razzo van Dam. „Het zijn vooral foto's uit de jaren zeventig, tachtig en negentig, toen hij nog veel voor onder meer de Soester Courant fotografeerde.”

„Er komen zoveel Soesters in beeld, prachtig om te zien. Net toen Piet Schrijvers was overleden, kwam ik foto's van hem tegen bij Klomp. Jan Zwartkruis bij SO Soest, het is zoveel.” Razzo struint al maanden door het archief en waant zich in een soort van tijd-machine waarin hij door de geschiedenis van Soest reist. Tientallen mappen heeft hij al afgegeven bij René van Hal van de Historische Vereniging Soest Soesterberg (HVS). Thuis is de horecaman nog steeds aan het spitten in het archief van zijn vader, want niet alles kan zomaar ongevraagd de openbaarheid in.

REPORTAGES „Ik haal alle privé foto's er uit. Van onszelf, maar ook van andere mensen. Mijn vader heeft veel bruids- en bedrijfsreportages gemaakt, ook daarvan zijn de negatieven bewaard gebleven. Ik heb bijvoorbeeld een bruidsreportage gevonden

van een toenmalige lakei die op het paleis getrouwd was. Ik heb hem via Facebook gevonden en is inmiddels bij mij in de zaak van Sabrosa geweest om het materiaal te komen ophalen. In het archief zit veel waardevol materiaal voor mensen. Ik probeer hen op te sporen. Voor de mensen bij wie dat niet lukt, plaats ik misschien een oproep.”

HUISFOTOGRAFIE Herman van Dam was als 'huisfotograaf' vaak op Paleis Soestdijk te vinden. Niet zelden draaide hij daar op zondagavond films voor Prins Bernhard, maar nog vaker maakte hij daar in opdracht van de Koninklijke Familie foto's. Ook dat Koninklijke archief houdt Razzo achter, omdat hij nog niet precies weet hoe het met de rechten en de privacy ervan zit.

VIDEOKRANTEN Wat naast alle nieuwsbeelden wel naar de HVS gaat, zijn de tientallen videokranten die Herman in de jaren tachtig maakte van onder andere recepties, uitvoeringen, sportwedstrijden, interviews en uitreiking Koninklijke Onderscheidingen. In totaal komen meer dan vijfhonderd nieuwssitemans langs, hebben de betrokkenen inmiddels geteld. Hetzelfde geldt voor de banden met de Koninklijke Journaals die Van Dam maakte. Razzo: „Mijn vader ging later ongeveer elke maand een keer naar Molenschot om er die video's te vertonen. Dat vonden de mensen daar prachtig. Je ziet zoveel bekende

Soesters, ook veel mensen die inmiddels zijn overleden.”

Voor de HVS zal Klaes Hylkema de banden in het digitale archief gaan verwerken. Hylkema is als vrijwilliger betrokken bij de inrichting van de websites van de HVS en met name op het gebied van de video's. Hij wordt per 1 januari ook de hoofdredacteur van het verenigingsblad, Van Zoys tot Soest.

”
Ik ben heel erg blij dat het naslagwerk een mooie plek krijgt. Dit is het levenswerk van mijn vader

BEWAARD Het was de wens van Herman van Dam -die ook veel voor de plaatselijke pers fotografeerde- dat zijn werk bewaard zou blijven. Hij vertrouwde dat Van Hal toe tijdens een ontmoeting bij SEC, vlak voordat corona de kop opstak. Door de epidemie en het overlijden van de fotograaf, in mei vorig jaar, kon Van Dam daar zelf niet meer een rol in spelen. Razzo zorgt ervoor dat de wens van zijn vader uitkomt en geeft het werk van zijn vader nu door, zodat het beeldmateriaal behouden blijft voor Soest. Eerder al werden alle opnamen van activiteiten van het Groot Gaesbeeker Gilde overgedragen. Foto's en video's zullen niet in een 'stoffig' archief verdwijnen. Integendeel. Van Hal laat weten dat alle foto's en video's gedigitaliseerd zullen worden, en daarna via de website www.hvsoest.nl beschikbaar komen voor een breed publiek. De HVS zal het materiaal ook gaan gebruiken voor de (maandelijke) lezingen die dan geïllustreerd kunnen worden met het materiaal dat Herman van Dam in zijn leven als professionele fotograaf en filmer voor het moment en nu dus ook voor het nageslacht van Soest vastlegde. Per nieuwsitem wordt een aparte film samengesteld, is de bedoeling. Afgezien van het zoekwerk dat Razzo nog moet doen, heeft ook de HVS -onder anderen Klaes Hylkema- een flinke kluit uit het digitaliseren en rubriceren van de beelden. Dat dit gaat gebeuren, geeft Razzo veel voldoening. „Ik ben heel erg blij dat de Historische Vereniging dit oppakt en het naslagwerk een mooie plek krijgt, en niet zomaar op De Schans belandt. Dit is het levenswerk van mijn vader.”

■ Herman van Dam legde een groot deel van de Soester geschiedenis vast op foto en video.